

עמ"ת 65139/07/18 - נ נ נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

עמ"ת 65139-07-18 נ(עציר) נ' מדינת ישראל

בפני כב' השופט רון סוקול, סגן נשיא

העורר נ נ ע"י עו"ד א' פרג'ין

נגד

המשיבה

מדינת ישראל ע"י עו"ד מלול מלשכת התביעות

החלטה

1. כנגד העורר הוגש לבית משפט השלום בקריות כתב האישום המייחס לו עבירה של אימים, עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977. על פי האמור בכתב האישום הגיע העורר ביום 3.7.2018 לבית עסק- פיצוציה, ברחוב דגניה בקריית חיים ושם איים על עובדי העסק על מנת לקחת בקבוקי בירה ללא תשלום. העורר, כך נטען הגיע לבית העסק פעמיים ובכל פעם לקח בקבוקי בירה ללא תשלום. בין היתר נטען כי העורר איים בכך ששלף סכין יפנית ואמר כי אם לא יתנו לו לקנות באשראי יהיה בלגאן. עם הגשת כתב האישום הגישה המאשימה גם בקשה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים כנגדו.

2. ביום 26.07.2018 החליט בית משפט קמא, כב' השופטת א' זערורה אל חלים כי קיימות ראיות לכאורה שהעורר ביצע את המעשים המיוחסים לו וכי קיימת עילת מעצר בשל מסוכנותו. בית המשפט הורה גם על קבלת תסקיר מעצר של קצין המבחן על מנת שיוכל לשקול את שחרורו של העורר לחלופת מעצר. על החלטה זו של בית משפט קמא הוגש הערר המונח להכרעתי.

הערר

3. העורר טוען בערר כי טעה בית משפט קמא כשקבע כי קיימות ראיות לכאורה לביצוע עבירה של אימים, עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין. העורר אינו כופר כי נכנס לפיצוציה במועדים שצוינו בכתב האישום אולם לדברי בא-כוחו היה העורר שיכור. העורר לקח בקבוקי בירה מבלי לשלם ואף טען בפני המוכרים כי בעל העסק מסכים למכור לו באשראי. לדבריו ייתכן שהתנהגותו של העורר לא הייתה נעימה, ואולי יש בה משום עבירה אחרת, אולם לא התקיימו יסודות עבירת האימים.

4. בא כוח העורר הוסיף והבהיר כי העורר סובל מבעיות נפשיות. על כן הצהיר כי אם ישוחרר יפנה העורר לבית החולים לבריאות הנפש בטירת הכרמל וככל שהרופאים יקבעו שיש צורך בכך, יתאשפז מרצונו. בכל מקרה, כך טען, די להורות על הרחקתו של העורר כדי להפיג את המסוכנות הנתענת.

5. המשיבה טענה מנגד כי הובאו די ראיות לאיומים מצד העורר. לטענת באת כוח המאשימה, העדים לא השתמשו בביטוי איום, אולם התנהגותו של העורר כפי שתוארה על ידם מהווה איום. נטען עוד כי העדים אישרו כי פחדו מהעורר ומהתנהגותו ולכן אפשרו לו לקחת את הבירה ללא כל תשלום. על כן מבקשת המשיבה לדחות את הערר.

דין והכרעה

6. כפי שהובהר לעיל הערר מופנה להחלטת בית משפט קמא שקבע כי קיימות ראיות לכאורה שהעורר ביצע את המעשים המיוחסים לו וכי אלו עולים כדי איומים במובן סעיף 192 לחוק העונשין. בית משפט גם קבע כי ביצוע המעשים מעיד על מסוכנותו של העורר ובעניין זה אין למעשה כל מחלוקת (ראו חזקת המסוכנות כאמור בסעיף 21(א)(1)(ג)(4) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו - 1996). בית המשפט קמא טרם סיים מלאכתו שכן הורה על קבלת תסקיר מעצר כדי לבחון האם ניתן להסתפק בחלופת מעצר.

7. כפי שיפורט להלן איני סבור שיש מקום להתערב בהחלטת בית משפט קמא. כידוע בשלב זה של ההליך בוחן בית המשפט את הראיות במבחן לכאורי, דהיינו בוחן האם ראיות התביעה, ככל שיינתן בהן אומן, עשויות לבסס את הרשעת הנאשם (ראו בש"פ 8087/95 זאדה נ' מדינת ישראל פ"ד נ(2) 133(1996)).

עם זאת יש לזכור כי בחינת קיומן של ראיות לכאורה אינה טכנית. ברי על בית המשפט לבחון גם את "עוצמתן" ו"משקלן" של הראיות (ראו למשל בש"פ 2637/97 האשם נ' מדינת ישראל (8.5.1997)).

משמעות הדבר הוא כי גם אם קיימות ראיות לכאורה, עשוי בית המשפט לקבוע כי "עוצמתן" אינה רבה, כלומר לקבוע כי למרות קיומן של "ראיות לכאורה" עצמתן או קיומן של הסבר חלופי לראיות שהוצגו, סבירות ההרשעה נמוכה (ראו למשל בש"פ 879/7 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (06.02.2017); בש"פ 8311/13 אברמוב נ' מדינת ישראל, פסקה 21 (19.12.2013)).

8. בית משפט קמא בחן את העדויות והראיות והגיע למסקנה כי אם יינתן אומן בעדים יש בראיות די כדי לבסס הרשעה בעבירת האיומים. בית המשפט פירט בתמצית את העדויות המלמדות על ביצוע העבירה. גם עיון מפורט יותר מביא לאותה מסקנה.

9. בין העדויות שהוגשו לבית משפט קמא, נמצאת עדותם של הנוכחים במקום. כך מציין אדיר סלומון בהודעתו מיום 08.07.2018 עמ' 2, כי העורר הוציא סכין יפנית ודרש לאפשר לו לקחת בקבוקי בירה. אדיר העיד כי ראה את העורר משחק עם הסכין. לדבריו "באותו רגע אני אמרתי לעצמי שאני לא מתכוון לסכן את עצמי ואמרתי לו תיקח מה שאתה רוצה[...]". אדיר הוסיף כי העורר לא איים עליו ישירות "[...] אבל עצם העובדה שהוציא סכין והתחיל לשחק בה מולי וגם אמר לי שאני רוצה בכוח שיהיה בלגאן וזה התפרש בעיניי כאיום" (שם, עמ' 2 שורות 27-28).

10. על אודות הסכין העידו מספר עדים נוספים, כמו הקטין מ.ע, שאמר כי העורר "[...] הפחיד אותנו עם הסכין [...] (הודעה מיום 7.8.18 שורה 17). העד הסביר כי הוא אישית לא חש מאוים, אבל חשב שהעורר "פגע באדיר" (שם,

שורה 35). גם הקטין העיד כי הוא פוחד מהעורר (עמ' 3 להודעה מיום 8/7/18).

11. ראמי חטיב, שהגיע בשעה מאוחרת יותר והיה בעסק בעת שהעורר שב לחנות, סיפר כי הוא לא פחד מהעורר ולכן רדף אחריו. עם זאת הוסיף, כי חבריו אמרו לו שהם פוחדים מהעורר. ראמי הוסיף כי "הוא לא שילם כסף כי הפועלים מפחדים ממנו ומאפשרים לו לקחת בגלל הפחד ממנו. הוא כל הזמן שיכור ומאיים" (עמ' 2 להודעה מיום 8/7/18).

העד יאסין אבו-אל פול, העיד גם הוא על הפחד מהעורר. גם יאסין סיפר כי העורר הגיע עם סכין ושיחק איתה (עמ' 1 להודעה מיום 8/7/18). לדבריו "אני פחדתי ממנו כי הוא החזיק את הסכין היפנית ושיחק איתה".

12. צפייה במצלמות האבטחה שבבית העסק מגלה כי בשעה 01:35 העורר נכנס לעסק, לקח את הבקבוקים, סימן בידו סימן כלשהו, ייתכן סימן למוכר שירשום את החיוב, ויצא. ניתן לראות כי בשעה 02:37 הוא שב לעסק ושוב לוקח בקבוקים בלי לשלם. בסרטי מלמת האבטחה לא ניתן לראות סכין ולא ניתן להסיק כי העורר השמיע איומים. עם זאת לא כל האירוע מצולם וניתן להבחין כי העובדים מרחקים ונותנים לעורר לעשות כחפצו.

13. מכל אלו ניתן לקבוע כי ישנן ראיות לכאורה המלמדות כי העורר הגיע לעסק פעמיים, החזיק בידו סכין אותה נפנף בפני הנוכחים ולקח בקבוקי בירה בלא תשלום. אמנם חלק מהעדים העידו כי העורר לא השמיע דברי איומים, אולם בכך לא סגי שהרי גם החזקת סכין אל מול עיניהם של העובדים יכולה להיחשב כאיום. סעיף 192 לחוק העונשין קובע:

המאיים על אדם בכל דרך שהיא בפגיעה שלא כדין בגופו, בחירותו, בנכסיו, בשמו הטוב או בפרנסתו, שלו או של אדם אחר, בכוונה להפחיד את האדם או להקטינו, דינו מאסר שלוש שנים.

14. רואים אנו כי איום אינו מחייב ביטוי מוגדר כלשהו וניתן "לאיים" גם ללא מילים בנפנוף בסכין (ראו למשל ת.פ. (תל אביב) 1080/01 מדינת ישראל נ' ליבשיץ פסקה 66 (17.9.2002); ת.פ. (מרכז) 3816-05-17 מדינת ישראל נ' אדורם (12.12.2017)). לפיכך די בעדויות הוצגו, אם יינתן בהן אמון, כדי לבסס את עבירת האיומים.

עם את אעיר כי לאור סרטוני מצלמות האבטחה ניתן להתרשם כי עצמת הסכנה מהעורר לא הייתה רבה וכי במרבית הזמן בו שהה בעסק, הוא לא נקט בשום מעשה אלימות כלפי העובדים ואף לא עשה שימוש בסכין. לדברים אלו צריכה להינתן נפקות בבחינת המסוכנות וטיב החלופה שעשויה להפיג את אותה מסוכנות.

15. בית משפט קמא מצא כי קיימת עילת מעצר בשל מסוכנות בכך שהפנה להוראה הקובעת חזקת מסוכנות בסעיף 21 לחוק המעצרים. אוסיף כי מהעדויות מתברר כי העורר נוהג להגיע לעסק, משתולל, מפחיד את העובדים והלקוחות, ונטען כי בעבר אף שבר דלת זכוכית. העובדה שמדובר בדפוס התנהגות חוזר מחזקת את הקביעה בדבר

מסוכנותו של העורר. גם עברו הפלילי של העורר מלמד על מסוכנותו.

16. בא כוח העורר טען כי בעת האירועים היה העורר שיכור, ועל כן מתקיים סייג לאחריות, כקבוע בסעיף 34ט לחוק העונשין. טענה זו אינה יכולה להועיל לעורר בשלב זה, ולו רק מהטעם כי אין כל ראיה כי העורר היה שיכור. אמנם העדים ציינו כי התנהגותו של העורר הייתה כשל מסטול או שיכור, אולם בכך אין די להצביע כי העורר אכן היה שיכור במובן סעיף 34ט לחוק העונשין.

יתרה מזו, כדי ליהנות מסייג השכרות, על העורר לשכנע כי מצב השכרות נגרם "שלא בהתנהגותו הנשלטת או שלא מדעתו" (ראו גם התנאים לתחולת הסייג ע"פ 1474/14 פלוני נ' מדינת ישראל, (15.12.2015)).

ודוקו, עבירת האיומים אינה עבירת תוצאה, ועל כן אין תחולה להוראת סעיף 34ט(ב). (ראו על סייג השכרות ע"פ 2454/02 טיקמן נ' מדינת ישראל, 12/12/2005).

17. בשים לב לכל האמור, הגעתי למסקנה כי אין להתערב בקביעת בית משפט קמא, ולפיה קיימות ראיות לכאורה ברמה מספקת לשלב זה של ההליך המלמדות כי העורר ביצע את המיוחס לו וכי קיימת עילת מעצר בשל מסוכנות.

18. על כן, אני דוחה את הערר.

יצוין עם זאת, כי כל הנסיבות, לרבות לרבות מצבו הנפשי של העורר ועצמת המסוכנות הנלמדת מנסיבות המקרה, יבחנו במסגרת הדיון בחלופת המעצר. ככל שתמצא חלופה שיכולה לאיין את המסוכנות, בין בדרך של הרחקה מהאזור ובין בדרך של אשפוז מרצון בבית החולים, ייבחנו הדברים על ידי שירות המבחן ובית המשפט.

ניתנה היום, כ' אב תשע"ח, 01 אוגוסט 2018, בהעדר הצדדים.